

Prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău
Judecător: A. Gafton
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol

Dosarul nr. 2ra-2125/16

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Garbuz Igor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Garbuz Igor împotriva Societății pe Acțiuni „Ascom Grup” cu privire la indexarea și încasarea restanței la salariu,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Garbuz Igor și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 aprilie 2015,

c o n s t a t ă

La 11 ianuarie 2012, Garbuz Igor a depus cerere împotriva SA „Ascom Grup”, solicitând indexarea și încasarea restanței la salariu pentru perioada 2009-2011 în sumă de 30 924 dolari SUA și a compensației pentru reținerea salariului în sumă de 5 318 dolari SUA.

În motivarea cererii reclamantul a invocat că, s-a aflat în relații de muncă cu întreprinderea SA „Ascom Grup”, fiind angajat în serviciu în funcția de șef direcție pază și protective, prin Ordinului nr. 3 din 12 martie 2010, iar prin ordinul nr.17 din 10 iunie 2011 a fost concediat. Pentru perioada 2010-2011 pîrîtul nu i-a achitat salariul integral, acumulînd o restanță față de reclamant în sumă totală de 30 924 dolari SUA.

Menționează reclamantul că, după perfectarea actelor (inclusiv cele medicale), i s-a comunicat, că o să lucreze la o filială a SA „Ascom-Grup”. Astfel, reclamantul împreună cu alți angajați s-au deplasat în Sudan cu cursa aeriană charter. Ulterior, reprezentanții pîrîtului au obținut permise de călătorie/ședere pentru reclamant în Sudan. SA „Ascom-Grup” nu a încheiat în formă scrisă contracte individuale de muncă cu nici unul din sutele de cetățeni RM care au lucrat în afara Republicii Moldova, pentru că întreprinderea dată nu

întrunea exigențele impuse de cadrul legal.

Indică reclamantul că, potrivit datelor din Registrul de licențiere deținut de Camera de Licențiere, întreprinderile SA „Ascom-Grup”, „Casco Petroleum Overseas” LTD și „Gabycon Civil Works” LTD nu sunt și nici nu au fost titulari de licență pentru genul de activitate legată de plasare în câmpul muncii a cetățenilor în țară și/sau străinătate. Potrivit informației prezentată de Camera de Licențiere prin scrisoarea nr. 01/1689 din 22 iulie 2014, nici o entitate economică pe domeniul plasării în câmpul muncii a cetățenilor în străinătate (Sudan, Sudanul de Sud, Kenya, Uganda și Irak) nu se regăsește în lista titularilor licențiați pentru genul „activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în țară și/sau străinătate”.

Consideră reclamantul că, la angajarea cetățenilor Republicii Moldova în Sudan (ulterior Sudanul de sud), inclusiv a reclamantului, s-a recurs la practici contrare prevederilor legale, iar după cum este confirmat prin informațiile Camerei de Licențiere, nu este legalizată recrutarea și plasarea în câmpul muncii a cetățenilor Republicii Moldova în Sudan, Sudanul de Sud, Kenya, Uganda și Irak.

A mai menționat reclamantul, că SA „Ascom-Grup” nu a încheiat contracte individuale de muncă în formă scrisă cu cetățenii RM care au fost recrutați, transportați în scop de exploatare prin muncă, cazați, asistați în permanență de pază paramilitară, care asigurau activitatea SA „Ascom-Grup”.

Există multiple înscrisuri care confirmă angajarea cetățenilor RM, inclusiv a reclamantului de către pîrît. Conform Adresării nr. 730 din 18 decembrie 2013, SA „Ascom-Grup” a solicitat MAIE acordarea suportului necesar în evacuarea personalului SA „Ascom-Grup”, în număr de 119 angajați, aflați în zona de conflict din Sudanul de Sud, iar în conformitate cu actele prezentate de către pîrît, în cadrul SA „Ascom-Grup” activează circa 144 persoane angajate. Totodată, conform scrisorii nr. 5029 din 06 septembrie 2006, adresată de SA „Ascom-Grup” către ÎS „Combinatul poligrafic din Chișinău”, pîrîtul a solicitat tipărirea a 1 500 de fișe medicale pentru colaboratorii SA „Ascom-Grup”.

Consideră reclamantul că, instanța urmează să aplice prevederile art. 128 al. (1) Codul muncii și să dispună încasarea de la SA „Ascom-Grup” a restanțelor salariale față de I. Garbuz în baza contractului încheiat pentru o durată nedeterminată.

Or, Anatolie Stati - unic acționar și președinte al SA „Ascom-Grup” a fost prezent și a condus întâlnirea dintre administrația SA „Ascom-Grup” și foștii angajați ai SA „Ascom-Grup” privind soluționarea problemelor apărute între administrația întreprinderii și foștii angajați, în special plata restanțelor la salariu, întâlnire care a avut loc la sediul central al pîrîtului, fiindu-le promis că datoriile vor fi achitate după efectuarea auditului financiar la companiile subsidiare/afiliate SA „Ascom-Grup”.

Însă, după efectuarea Raportului de audit al activității economico-financiare a întreprinderii „Casco Petroleum Overseas” LTD și „Gabycon Civil Works” LTD pentru perioada anului 2009, restanțele salariale nu au fost achitate.

Consideră reclamantul că, dovada admitterii la muncă se poate face prin orice

mijloc de probă, înscrisuri care confirmă existența raportului juridic de muncă între reclamant și pârît, unitatea bunurilor financiare „CASCO Petroleum Overseas” Ltd și SA „Ascom-Grup”, atât din conturi cât și din casa cash, datoriile față de personal privind retribuirea muncii, achitarea salariilor angajaților din Sudan - la sediul central al pârîtului, transportarea banilor cash 400 000 dolarii din Sudan în RM pentru achitarea salariilor, activitatea fără licențe, neachitarea impozitelor.

Prin hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 07 aprilie 2015, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Garbuz Igor către SA „Ascom Grup” cu privire la încasarea salariului restant și a penalității de întârziere.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, a fost respins apelul declarat de Garbuz Igor și s-a menținut hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 07 aprilie 2015.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 25 iulie 2016, Garbuz Igor a declarat recurs, completîndu-l la 27 septembrie 2016. A solicitat recurentul admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integral a acțiunii înaintate, fiind dispusă încasarea de la SA „ASCOM-GRUP” în beneficiul recurentului prejudiciul cauzat: restanța la plata salariului în mărime de 30 924 dolari SUA, precum și compensația pentru fiecare zi de întârziere 0,1 la sută din suma neplătită în termen, în conformitate cu prevederile art. 330 alin. (2) CM – pînă la pronunțarea hotărîrii.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că atât decizia instanței de apel cât și hotărîrea primei instanțe, sunt ilegale și neîntemeiate, fiind emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

A menționat recurentul că, instanța de apel nu a examinat complet, obiectiv și sub toate aspectele cauza civilă nominalizată, prin ce i-a încălcat dreptul la un proces echitabil art. 6 par. 1 CEDO și a încălcat art. 1 protocol 1 CEDO.

A mai indicat că, instanța de apel a săvîrșit încălcări care au dus la soluționarea greșită a pricinii, aprecierea probelor de către instanța de apel a fost arbitrară, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Avînd în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 27 aprilie 2016 (f.d. 111 vol. IV), cât și faptul că la materialele cauzei nu sunt anexate careva probe ce ar demonstra momentul comunicării acesteia, recursul înaintat de Garbuz Igor se consideră declarat în termen.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Garbuz Igor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești recurate.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct

starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Garbuz Igor ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de Garbuz Igor se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Ion Druță